

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Kanon literacki - konteksty, interpretacje III (Konwersatorium), PG_00114551						
Kierunek studiów	Sztuka kreatywnego pisania (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2023 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2024/2025		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć					
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Teorii Literatury i Krytyki Artystycznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Grażyna Tomaszewska				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		prof. dr hab. Grażyna Tomaszewska				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		0.0	30
Cel przedmiotu	<p>a) zastosowanie różnych sposobów, metod, praktyk czytania, strategii interpretacyjnych w stosunku do dzieł klasycznych (XIX w) mających na celu upodmiotowienie przez studentów ich odbioru,</p> <p>b) kontekstualizacja problemów, motywów występujących w dziełach klasycznych XIX w. celu poszerzenia ich typowych znaczeń, przekraczających konwencjonalne rozumienie tradycji w kierunku tradycji żywej, odnawiającej swe sensy we współczesnym świecie.</p>						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
		<p>K_W09: Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu wiedzy o historii i kulturze w jej odniesieniu do literaturoznawstwa; Efekt z przedmiotu: ma poszerzoną wiedzę z historii literatury i kultury XIX w. K_U03: Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie literaturoznawstwa.</p> <p>Efekt z przedmiotu Posiada umiejętności badawcze pozwalające na samodzielne problematyzowanie i interpretację tekstów klasycznych (XIX w.) w nowych kontekstach literaturoznawczych i kulturowych (prezentacje, projekty).</p> <p>K_K04: Buduje autorytet wykonywanego zawodu, szanując dorobek tradycji. Efekt z przedmiotu Docenia rolę tradycji jako repertuaru wartości, które ukształtowały teraźniejszość i wchodzi w nią w różne, znaczące relacje.</p>	<p>[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SK5] realizacja zadania problemowego [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta</p>
Treści przedmiotu	<p>- Polskie kłopoty z miłością romantyczną; przyczyny jej nikłej obecności (nieobecności) w kulturze polskiej; kulturowe przyczyny niewygody tematyki miłosnej (Mickiewicz Prus Szymborska Pawlikowski).</p> <p>- Idea syntezy nieba i ziemi: czy tylko romantyczne marzenie?</p> <p>- Tragizm narodowego losu a tragizm jednostkowej egzystencji; czy jednostka ma prawo do rozpacz z powodu indywidualnego nieszczęścia?</p> <p>- Problem paradygmatu romantycznego kończącego się (Janion) i wciąż odradzanego; czy romantyzm jest odpowiedzialny za nacjonalistyczne otorbienia?</p> <p>- Arcydramat Mickiewicza: dzieło martwe (edukacja) czy wciąż angażujące odbiorczo, społecznie potrzebne ? Otwarcia lekturowe przełamujące konwencjonalne odczytania, sprawdzenie potencjalnych możliwości tradycji żywej: rezonującej bezpośrednio z aktualnymi doświadczeniami czytelników (studentów).</p> <p>- Estetyka światła w <i>Panu Tadeuszu</i> i jej konsekwencje plastyczne, kulturowe, symboliczne i metafizyczne w wieku XIX i współcześnie (estetyka sakralna, impresjonistyczna tenebralna - realistyczna oraz ich konsekwencje ideowe i plastyczne).</p> <p>- Reinterpretacja typowych wykładni interpretacyjnych literatury (sztuki) XIX w. poprzez zastosowanie różnych strategii interpretacyjnych i kategorii literaturoznawczych (m.in. krytyki feministycznej, etyki czytania, postkolonializmu, postpamięci itd.).</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Udział w zajęciach dydaktycznych objętych planem studiów	60.0%	60.0%
	Udział w konsultacjach	2.0%	2.0%
	Praca własna studenta	38.0%	38.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>1. A. Mickiewicz, <i>Dziady. Część IV</i> [w:] tegoż, <i>Dzieła</i>, t. 3, oprac. Z. Stefanowska, Warszawa 1995.</p> <p>- B. Prus, <i>Lalka</i>.</p> <p>- W. Szymborska, <i>Na wieży Babel</i>, [w:] tejże, <i>Widok z ziarnkiem piasku</i>, Poznań 1996, s. 28.</p> <p>- Paweł Pawlikowski, <i>Zimna wojna</i> (film, 2019).</p> <p>- Piwińska Marta, <i>Miłość romantyczna</i>, Kraków-Wrocław 1984.</p> <p>- M. Janion, M. Żmigrodzka, <i>IV część Dziadów i wczesnoromantyczny bohater egzystencji</i>, Pamiętnik Literacki 1987, nr 1.</p> <p>- Bachórz Józef, <i>Spotkania z Lalką. Mendel studiów i szkiców o powieści Bolesława Prusa</i>, Gdańsk 2010.</p> <p>- Barthes Roland, <i>Fragmenty dyskursu miłosnego</i>, przekł. M. Bieńczyk, wstęp M. P. Markowski, Warszawa 1999.</p> <p>- <i>Radość czytania Szymborskiej. Wybór tekstów krytycznych</i>, red. S. Balbus i D. Wojda, Kraków 1996 (wybór).</p> <p>- <i>Księga Rodzaju</i>, 11, 4-8, [w:] <i>Biblia Tysiąclecia. Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu</i>, przekł. z języków oryginalnych zespół polskich biblistów, pod red. Benedyktynów tyńskich, Poznań 1965.</p> <p>- Camus Albert, <i>Człowiek zbuntowany</i>, [w:] tegoż, <i>Eseje</i>, Wybór i przekład J. Guze, Wstęp Jerzy Kossak, Warszawa 1974, s. 269-380.</p> <p>Nałkowska Zofia, <i>Miłość w Lalce</i>, [w:] tejże, <i>Widzenie bliskie i dalekie</i>, Czytelnik 1957, s. 143-146.</p> <p>2. A. Mickiewicz, <i>Dziady. Część III</i> [w:] tegoż, <i>Dzieła</i>, t. 3, oprac. Z. Stefanowska, Warszawa 1995.</p> <p>- inscenizacja <i>Dziadów</i> Mai Kleczewskiej w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie (premiera 19 listopada 2021).</p> <p>- Bałajewski A., <i>Mickiewicz między zmierzchem paradygmatu a powrotem romantyzmu</i>, Interpretacje 2018, nr 1.</p> <p>- <i>Inny kanon. Debata w ramach Festiwalu Tradycji Literackich 28 października 2017</i>, Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu, Interpretacje 2018, nr 1.</p> <p>- Kuziak M., <i>Mickiewicz i tradycja literacka (nowoczesność oraz próby ewakuacji z niej)</i>, Interpretacje 2018, nr 1.</p> <p>https://muzeumpanatadeusza.ossolineum.pl/gabinet-literacki-im-tadeusza-rozewicza-i-premiera-interpretacji/[dostęp: 15.04.2023]</p> <p>- Janion M., <i>Do Europy tak, ale razem z naszymi umarłymi</i>, Warszawa 2000 (rozdział <i>Zmierzch paradygmatu</i>),</p> <p>- Z. Majchrowski, <i>Krypta Gustawa</i>, Warszawa 2021 (s. 104, 134-136:</p>
-----------------------	-------------------------	--

niechęć i bunt wobec nowych odczytań dramatu Mickiewicza w teatrze),

- *Jej imię*, Tygodnik Powszechny, 12 grudnia 2021

- M. Środa, *Jesteśmy prawnuczkami czarownic*, Wysokie Obcasy, 19 sierpnia 2023, s. 15.

3. A. Mickiewicz, *Pan Tadeusz*, [w:] tegoż, *Dzieła*, t. IV, oprac. Z. J. Nowak, Warszawa 1995

- J. Bachórz, *Śmiech i uśmiech w Panu Tadeuszu* [w:] *Od romantyzmu do współczesności. W kręgu historii i dydaktyki literatury. Tom poświęcony Profesorowi Mieczysławowi Inglotowi z okazji 70. rocznicy urodzin*, pod red. W. Dynaka, Wrocław 2001, s. 213-228.

- L. Chwistek, *Wielość rzeczywistości w sztuce*, kom. H. Morawska [w:] *Artyści o sztuce, Od van Gogha do Picassa*, wybrały i oprac. E. Grabska i H. Morawska, Warszawa 1977, s. 212-225.

- P. Evdokimov, *Sztuka ikony. Teologia piękna*, przeł. M. Żurawska, Warszawa 1999.

- M. Rzepińska, *Zjawisko tenebryzmu w malarstwie XVII w. i jego podłoże ideowe*, [w:] tejże, *W kręgu malarstwa*, WrocławWarszawaKrakówGdańskŁódź 1988, s. 115-137.

- *Pan Tadeusz. Poemat Postacie - Recepcja*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, Warszawa 2016.

- G. Tomaszewska, *Jak widzi dusza? Estetyka i metafizyka światła w Panu Tadeuszu*, Gdańsk 2008.

S. Witkiewicz, *Mickiewicz jako kolorysta*, Warszawa 1947 (I 1885).

K. Wyka, *Pan Tadeusz. Studia o tekście*, Warszawa 1963 (rozdz. *Poezja i prawda, romantyzm i realizm*).

4. Z. Krasiński, *Nie-Boska Komedia*, wstęp M. Janion, tekst i przyp. oprac. M. Grabowska, BN, Wrocław 1969.

- Z. Krasiński, *Nie-Boska komedia*, [w:] tegoż, *Dramaty I*, oprac. edyt. M. Bizior-Dombrowska, *Dzieła zebrane. Nowe wydanie*, t. 3, pod red. M. Strzyżewskiego, Wyd. UMK, Toruń 2017, s. 85-232.

- J. Słowacki, *Kordian, Balladyna*, wybrana twórczość C. Norwida, wybrana proza (w tym B. Prus, H. Sienkiewicz).

- Eliade, *Przeżycia światłości mistycznej* [w tegoż:] *Mefistofeles i androgyn*, przeł. B. Kupis, oprac. R. Reszke, Warszawa 1994.

- J. Fiećko, *Krasiński przeciw Mickiewiczowi. Najważniejszy spór romantyków*, Poznań 2011.

- M. Janion, *Bohater, spisek, śmierć. Wykłady żydowskie*, Warszawa 2009.

- M. Janion, *Kobiety i duch inności*, Warszawa 1996.

- M. Janion, *Powstrzymać Prometeusza*, [w:] tejsze, *Wobec zła*, Chotomów 1989.

- M. Janion, *Trzy dramaty o rewolucji: Krasieński, Witkiewicz, Gombrowicz*, [w:] tejsze, *Projekt krytyki fantazmatycznej. Szkice o egzystencjach ludzi i duchów*, Warszawa 1991.

- L. Kołakowski, *Czy diabeł może być zbawiony* [w:] tegoż, *Czy diabeł może być zbawiony i 27 innych kazań*, Wyd. Znak, Kraków 2006.

J. Leociak, *Zapraszamy do nieba. O nawróconych zbrodniarzach*, Wołowiec 2022.

- A. Mickiewicz, *Literatura słowiańska. Kurs trzeci*, [w:] tegoż, *Dzieła*, t. X, oprac. J. Maślanka, s. 97 (wykład VIII z 24 I 1843, wykład o *Nie-Boskiej komedii*).

- G. Ritz, *Między gender a narodem kobiety w polskim romantyzmie albo język płci*, Przeł. Małgorzata Łukasiewicz, [w:] *Romantyzm i nowoczesność*, red. M. Kuziak, Kraków 2009.

- A. Sergl, *Mąż. Koncepcja płci w Nie-Boskiej komedii Zygmunta Krasieńskiego*, przeł. K. Krzemieniowa, [w:] *Ciało. Płeć. Literatura. Prace ofirowane Profesorowi Germanowi Ritzowi w pięćdziesiątą rocznicę urodzin*, red. M. Hornung, M. Jędrzejczak, T. Korsak, Warszawa 2001, s. 69-103.

	Uzupełniająca lista lektur	<p>- Chwin S., <i>Wolność pisana po Jalcie</i>, Gdańsk 2022.</p> <p>- Dopart B., <i>Polski romantyzm i wiek XIX. Zarysy, rekonstrukcje</i>, Kraków 2013 (s. 39)</p> <p>J. E. Cirlot, <i>Słownik symboli</i>, przeł. I. Kania, Kraków 2000.</p> <p><i>Estetyka czterech żywiołów. Ziemia, woda, ogień, powietrze</i>, red. K. Wilkoszewska, Kraków 2002.</p> <p>J. W. Goethe, <i>Nauka o barwach</i>, przeł. E. Namowicz [w tegoż:] <i>Wybór pism estetycznych</i>, s. 289-324.</p> <p>- Z. Krasiński, <i>Listy do Delfiny Potockiej</i>, oprac. i wstępem poprzedził Z. Sudolski, t. I, Warszawa 1975.</p> <p>- <i>Księga Hioba</i>, tłum. z hebrajskiego Cz. Miłosz, Paryż 1981.</p> <p>- J. Kuciel-Frydryszak, <i>Chłopki. Opowieść o naszych babkach</i>, Marginesy, Warszawa 2023.</p> <p>- A. Leszczyński, <i>Ludowa historia Polski: historia wyzysku i oporu: mitologia panowania</i>, Warszawa 2020.</p> <p>- Paczoska Ewa, <i>Lalka czyli rozpad świata</i>, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.</p> <p>- <i>Pan Tadeusz i jego dziedzictwo. Poemat</i>, pod red. B. Doparta i F. Ziejki, Kraków 1999.</p> <p>- <i>Pieśni ogromnych dwanaście. Studia i szkice o Panu Tadeuszu</i>, pod red. M. Piechoty, Katowice 2000.</p> <p>- Pigoń Stanisław, <i>Pan Tadeusz. Wzrost, wielkość, sława. Studium literackie</i>, red. I. Jarosińska, posłowie Z. Stefanowska, Warszawa 2001.</p> <p>- K. Pobłocki, <i>Chamstwo</i>, Wołowiec 2021.</p> <p>- D. de Rougemont, <i>Udział diabła</i>, przeł. A. Frybes, Warszawa 1992.</p> <p>D. L. Sayers, <i>O pisaniu i czytaniu utworów alegorycznych</i>, przeł. P. Graff, [w:] <i>Alegoria</i>, red. J. Abramowska, Gdańsk 2003.</p> <p>Schopenhauer Artur, <i>Metafizyka życia i śmierci</i>, przeł. Józef Marzęcki, Wyd. Ethos, Warszawa 1995.</p> <p>- Tokarczuk Olga, <i>Lalka i perła</i>, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2001.</p> <p>- K. Wyka, <i>Pan Tadeusz. Studia o poemacie</i>, Warszawa 1963.</p>
	Adresy eZasobów	Adresy na platformie eNauczanie:
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.